

NÆSTAN ALTÍÐ HARÐSKAPUR

KVINNUR OG HARÐSKAPUR Næstan allar kvinnur siga, at harðskapur er ein orsök til, at tær enda í kvinnuhúsinum

Áki Bertholdsen

Í talvuni sæst, hvussu nógvar kvinnur hava vent sær til Kvinnuhúsið seinastu sjeý árin og, hvussu nógvar av teimum siga, at harðskapur er orsøkin, ella ein partur av orsökini.

Harðskapurin, hesar kvinnur hava verið fyri, er bæði likamligur, sálarligur og talan kann eisini vera um hóttanir.

Kvinnurnar, sum venda sær til Kvinnuhúsið, eru í øllum aldri, heilt úr tjúgunum, til eldri kvinnur yvir seksti ári.

Nógv tær flestu arbeiða, ella eru undir útbúgving. Ofta taka tær sjálvar stig til at venda sær til Kvinnuhúsið, men talan er eisini ofta um, at tað er løgreglan, læknin, Almannerki, sum vísir kvinnum til Kvinnuhúsið.

Annars sæst, at tað eru ikki bara kvinnur, sum venda sær til Kvinnuhúsið. Hinar áheitanirnar eru frá stovnum, felagsskapum, lesandi, sum gera ymsar verkætlanir, o.s.fr.

Ofta og leingi

Kvinnurnar upplýsa fyri Kvinnuhúsinum, at ofta

hefur harðskapurin regluligur, og hevur vart í fleiri ár, áðrenn tær gera nakað við hann.

Tær siga, at oftast eru tað hjúnafelagin, ella sambúgvín, sum fremja harðskapin, men talan kann eisini vera um onnur, eitt nú vaksnar synir, ella onnur.

Kvinnurnar halda, at rótin til, at menninir eru harðligir, er ofta at finna í upp-vøkstrinum, og at teir hava undirlutakenslur. Men orsøkin kann eisini botna í misnýtslu, ella talan kann vera um mentanarligar munir, sum enda við harðskapi.

Allar kvinnur, sum venda sær til Kvinnuhúsið, fáa

ráðgeving og vegleiðing - ella eitt oyra sum lurtar, sigur Elin Reinert Planck, leiðari í Kvinnuhúsinum.

Men er tørvur á tí, verða tær vistar víðari til Almanna-verkið, Rættarhjálp Føroya, Ríkisumboðið, Barnaverndina, løgregluna, lækna ella viðgerðarstovn.

Talvan niðanfyri vísir, hvussu nógvar áheitanir, Kvinnuhúsið hevur fingið um árið, síðani 2003. Samstundis vísir talvan, hvussu nógvar kvinnur hava vent sær til Kvinnuhúsið, og hvussu nógvar av teimum siga, at harðskapur er ein orsök til, at tær venda sær til Kvinnuhúsið

	Kvinnur	Harðskapur	Áheitanir tils.
2003	152	96	273
2004	174	112	438
2005	183	138	426
2006	145	xxx	375
2007	160	119	300
2008	185	142	307
2009	120	100	257
2010	136	108	304
2011	285	265	592
2012	357	332	601
2013	328	328	603
2014	403	375	539

Minst ein kvinna biður um hjálp um dagin

KVINNUR OG HARÐSKAPUR Nú eru tað meiri enn tvær ferðir so kvinnur, sum leita sær hjálp í Kvinnuhúsinum, enn tað vóru í fyrstuni

Stórur tørvur. Kvinnuhúsið hevur húsast her í KFUM á Hoydalsvegi 6, mitt í Havnini, síðan 1990, og tíðin hevur víst, at tað er stórur tørvur á tí, tí talið á kvinnum, sum leitar sær hjálp, er nógv vaksið

Áki Bertholdsen

Í fjør vóru tað heili 403 kvinnur, sum leitaðu sær hjálp og ráðgeving hjá Kvinnuhúsinum í Havn.

Kvinnuhúsið læt upp í 2003, og síðani er talið á kvinnum, sum leitað sær hjálp haðani, alsamt vaksið. Serliga er tað nógv vaksið hesi seinastu árin, so nú eru tað meiri enn tvær ferðir so nógvar kvinnur, sum leita sær hjálp í Kvinnuhúsinum, sum tað var tey fyrstu árin.

Elin Reinert Planck, sum er leiðari í Kvinnuhúsinum, sigur, at harðskapur er næstan altíð ein av orsøkunum til, at kvinnur leita sær í Kvinnuhúsið.

Men tað kunnu eisini vera aðrar orsøkir, eitt nú rúsdrekka- ella rúsevnamisbrúk, bústaðarviðurskipti, kynsligur ágangur, sálarligir trupulleikar og ótrúskapur. Men so er tað eisini ein onnur orsök, sum

er nokk so vanlig, og tað er mentanarligir samanstoytir ímillum ein føroyskan og ein útlendskan maka.

Elin Reinert Planck heldur kortini ikki, at útlendskar kvinnur eru yvir-umboðaðar í kvinnuhúsinum.

– Tað eru rættiliga nógvar, útlendskar kvinnur í Føroyum og tær allarflestu hava eitt gott lív, og tí er avgjørt ongin orsök at gera tær til ein serligan bólki so máta, heldur hon.

Hon sigur, at orsøkin til, at tær venda sær til Kvinnuhúsið, er ikki altíð tí at tær hava tað so ringt. Tað er eisini at leita sær ráð og vegleiðing um ymisk vanlig viðurskipti.

Men soleiðis var tað ikki í fyrstuni, Kvinnuhúsið var opið. Tá ringdu tær, tí tær vildu inn at gista. Men soleiðis er ikki longur, tí nú ringja tær eisini at biðja um ráð og vegleiðing, og tað taka vit sum dømi um, at teir eru eru meiri kunn-

ugar við føroyska samfelagið, og hvørjar møguleikar, og hvønn rætt, tey hava.

Ger stóran mun

Elin Reinert Planck fegnast um heildarætlanina ímóti harðskapi í parløgum og nærsambondum, tí hon ivast ikki í, at hetta hevur havt stóran týðning í at varpa ljós á trupulleikan.

Nú ber eisini til hjá kvinnum, sum hava verið fyri harðskapi, at fáa nógv meiri sálarfrøðiliga hjálp, enn tær kundu frammanundan, har tær máttu rinda tað mesta sjálvar. Tað hevur gjørt ógvuliga stóran mun, sigur leiðarin í Kvinnuhúsinum. Samstundis er sjøtul settur á at veita monnum, sum eru harðligir, sálarfrøðiliga hjálp, og Elin Reinert Planck er eisini spent upp á, hvussu tað fer at hepnast, sum frálíður.